

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Jan Vaculík**

Název práce: **Konvergence nástrojů odpadového hospodářství ve vybraných státech EU**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Mgr. Jan Váška, Ph.D. (katedra evropských studií IMS FSV UK)

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Diplomová práce Jana Vaculíka prověřuje předpokládanou konvergenci vybraných nástrojů odpadového hospodářství mezi pěticí členských států EU, které dosáhly či se nejvíce přiblížily dosažení unijních cílů v oblasti podílu skládkování a recyklace v celkové struktuře odpadového hospodářství (Německo, Nizozemsko, Rakousko, Slovinsko, Lucembursko). Časový rámec výzkumu je ohraničen přijetím současné odpadové hierarchie EU v roce 2008 a, s ohledem na dostupnost dat, koncem roku 2022. Autor dochází k závěru, že u zvolených nástrojů (zákazy, zdanění, zpoplatňování systémem Pay-as-you-throw) není u zkoumaných zemí v daném období konvergenci až na velmi dílčí výjimky možné potvrdit.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Téma práce je nepochybně validní, zároveň jde o originální příspěvek k zaplnění mezery v dosavadním výzkumu zvolené problematiky

Práce obsahuje všechny mandatorní části. Teoretický rámec je nastíněn dosti zdouhavě a místy trochu klopotně. Zhodnocení dosavadního poznání a kritika literatury jsou řazeny po částech na několika místech stati; celá její první část vlastně „přepíná“ tam a zpět mezi teorií, představováním konceptů, výkladem a *state of the art*, což činí sledování logiky výstavby práce obtížnějším. V nadpisu podkapitoly 3.5 zřejmě došlo k záměně pojmů praxe a výzkum.

Metodologická kapitola působí také poněkud kostrbatě, ale dá se při velkém soustředění „učíst“. Klade si zde otázku k vyhodnocování dat: za projev konvergence autor již považuje situaci, kdy shodný nástroj zavedou (během dosti dlouhého období) dva ze zkoumaných pěti států (s. 37). Je tento na první pohled nízký práh v souladu s tím, jak je konvergence v literatuře standardně operacionalizována?

Empirická část práce je velmi komplexně zpracovaná, autor zvládl shromáždit a strukturovaně a srozumitelně prezentovat velké množství dat, hlavní omezení pro něj představovala neúplnost dat k nástroji PAYT.

Práce se opírá o rozsáhlou bibliografii a soubor primárních zdrojů, s nimiž autor pracuje velmi pečlivě.

Za hlavní omezení práce považuji absenci systematictějšího pokusu o vysvětlení, proč navzdory očekáváním ke konvergenci v nástrojích nedochází, ať už na základě teorie konvergence, anebo dosaženého porozumění tématu. Kapitola 13 (analýza získaných poznatků a komparace) nabízí především shrnutí dříve prezentovaných dat a komparaci zvolených států, procesu konvergence (či jeho absenci) se věnuje až druhotně a nabízená vysvětlení jsou velmi indikativní až spekulativní („Obecně lze nad důvody neexistence konvergence v tomto případě pouze spekulovat či se domnívat“ – s. 92).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Jazyková stránka práce je v zásadě přijatelná, některé formulace jsou však hůře srozumitelné. Není jasné, jestliže předložená práce je v češtině, proč autor pracoval s anglickými, a ne dostupnými českými verzemi unijní legislativy a dalších dokumentů; zvolená cesta se jeví být namáhavější i riskantnější z hlediska přesnosti. Rámcová úmluva OSN o změně klimatu je na s. 17 uvedena pod anglickým názvem, stejně tak přepis názvu města Kjóto. Za latinským *et* autor sveřepě píše tečku, proč?

Chyby nalézám v odkazovém aparátu, kdy reference i při prvním odkazu na daný zdroj uvádějí pouze zkrácený záznam.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému: [ ] Theses [X] Turnitin [ ] Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Bez problémů, kontrola práce systémem Turnitin potvrdila její původnost.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkový dojem z předložené práce je smíšený. Autor do ní nepochybně vložil obrovské množství času a úsilí a nelze mu upřít, že předkládá originální, daty dobře podložený příspěvek k poznání zatím nedostatečně probádané problematiky. Cíle práce, tak aj. byly formulovány, je jeví být naplněny (hypotéza byla falsifikována), avšak vysvětlení, která autor nabízí, jsou pouze indikativní, bez potřebné vazby na teorii a literaturu. Nevyrovnaná jazyková úroveň práce zhoršuje v některých partiích přístupnost textu. V tomto posunku uvedené připomínky nicméně nemění nic na tom, že práci je možné doporučit k obhajobě.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

1) Má hypotéza, kterou jste si v práci formuloval, přímou oporu v teorii/literatuře, nebo byla vyvozena na základě logické úvahy (viz zmínka na s. 2) respektive intuice?

2) Uvažoval jste během promýšlení projektu, že byste do výzkumu zahrnul i jiné než tři nakonec zvolené nástroje? Které, a proč jste od nich nakonec ustoupil?

3) Co znamenají, pokud je toto z Vašeho pohledu relevantní, Vámi získané poznatky pro obecnou teorii konvergence?

4) A co znamenají pro naše porozumění širší dynamice konvergenčních procesů v oblasti nástrojů odpadového hospodářství? Může tomu být tak, že v celkovém procesu sbližování (nakolik je vůbec možné o něm hovořit) národních modelů odpadového hospodářství nejsou konkrétní Vámi zvolené nástroje tak centrálním prvkem, jak jste předpokládal? Případně že ke konvergenci může docházet, avšak v jiných než zkoumaných nástrojích?

Závěrem dovolte dvě otázky k empirické rovině práce:

5) Naznačují Vámi zpracovaná data možnost existence souvztažnosti mezi velikostí mírou decentralizace státu a preferovanými nástroji odpadového hospodářství?

6) U dvou zemí (Lucembursko, Slovinsko) došlo ve shodném období let 2014-16 k poměrně výrazné změně ve struktuře nástrojů odpadového hospodářství, v případě Rakouska pak mezi lety 2019 a 2020 ke skokovému nárůstu objemu municipálního odpadu. Narazil jste na možná vysvětlené těchto jevů?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Diplomovou práci Jana Vaculíka **doporučuji** k obhajobě a navrhuji, aby ji zkušební komise klasifikovala stupněm **C (dobře – 75%)**

Datum: 7. 6. 2024

Podpis: